

otázkou zda-li je možné něco takového prohlašovat na základě rozhovorů s jednácti (31) informátory, kteří referují nejen o svých názorech, ale také o reakcích a názorech „většinové společnosti“, v tomto případě jejich rodičů. Pokud by měl Heřmanský k dispozici názory či postoje rodičů v jejich vlastní interpretaci, snad by bylo možné o onom „dotknutí“ hovořit; to ovšem není náš případ. Jak si může být jistý, že jeho informátoři názory většiny – rodičů nezkrusovali? Bylo by velmi užitečné, kdyby se autor zamyslel nad kriteriem „zkreslování názorů rodičů a většinou společnosti“; výrazně by to prospělo cíli – to jest porozumění jevu piercing.

- 3) Problematická je i metodologická kapitola a vyžaduje si vyjasnění:
 - a) Autor hovořil s osmadvaceti ženami a třemi muži. Uvažoval v rámci badatelské reflexe o možnosti, že by informátorky jinak odpovídaly výzkumnici (tazatelce) než jak odpovídaly jemu jako muži? Zjistil nějaké rozdíly ve výpovědích mužů a žen?
 - b) Oba soubory informátorů se lišily počtem (24) a (7), složením (21 žen a 3 muži) versus 7 žen, a také dobou výzkumu: první probíhal v letech 2004 až 2005 a druhý v roce 2009. Nenašel jsem v textu náznaky úvah o možných rozdílech v kvalitě výpovědí v závislosti na pětileté pauze (např. v důsledku proměny kulturního prostředí, což v jedné části textu autor sám zmiňuje) a na možných rozdílech daných rodovým pohledem – tedy pohledem žen a pohledem mužů.
 - c) Také srovnávání výpovědí osmadvaceti žen a jen tří mužů je poněkud diskutabilní.
- 4) Heřmanský uvádí tři kriteria vztahující se k lokaci piercingu a ta jsou viditelnost, odhalovatelnost a skrytost (str. 89 – 92). Zajímalo by mne jaká skrytá místa uváděli muži. Zmiňuje také, že „...skrytý neboli intimní piercing není běžně manifestován a samotná jeho existence je často známa pouze omezenému okruhu jedinců (převážně sexuálním partnerům či nejbližším přátelům)...“ (str. 91). Nenašel jsem v textu informaci proč si takový piercing dávali informátoři dělat.
- 5) V pasážích věnovaných konstrukci a popisu výzkumného vzorku (str. 22 – 23) Heřmanský uvádí, že jeho dotazník na gymnasiu vyplnilo celkem 371 studentů, z nich si pak vytipoval svých 24 informátorů. Jaký byl skutečný poměr studentů s piercingem a bez piercingu v tomto souboru (371 studentů)? V textu se rozebírá vliv kamarádů a kamarádek, ale nikde jsem nenašel informaci o názorech spolužáků bez piercingu. Ti žádné názory nemají? Anebo je studenti s piercingem ignorují? Je škoda, že většinovou společnost představují v podání autora jen rodiče a učitelé; spolužáci nemohou být součástí většinové společnosti? Také při práci s daty od sedmi informátorek ze středního odborného učiliště, převzatých z bakalářské práce Adély Riegerové, neuvažuje autor o možném vlivu (názorech) spolužáků.

- 6) Bylo by možné uvažovat o piercingu jako o jednom z projevů či nástrojů řeči těla?

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě, aby bylo možné nad jejím textem diskutovat a vyjasnit si nejasnosti.

V Praze 4. září 2012

Prof., PhDr. Josef Kandert, CSc.